à liǵnis, ex qbus indivisibiliter ꝯburat: qò potest naâliter operari absté loquendo.

Nec obest, qd fra quævis, n̄ vivens vt maâ ꝯservetur exigat detratas dispoônes, lmq grs. et præcipua dispoô sit qñtas. talis eê fra, satis exigit, detratas dispoônes quo ad inteôs claritas detratos inteôns qlitatis, n̄ v.° detratas quo ad exteôns sibe detra- tos exteôns qlitatis.

Quo ad 2m, titulo ptem, n̄ est dubis, qd res oes tam successivæ, quæ permanentes, incipiunt eê in insti, in quo vifatur nunc est res, quæ immeâte ante n̄ erat, et desinunt eê in insti, in quo vifatur: nunc, n̄ est res quæ immeâte ante ~~n̄~~ erat: hinc dici- mus rem incipere p̄ eê sui, et vlms sui n̄ eê, et rem desinere pe p̄ n̄ eê sui, et vlms sui eê. Inquitur ꝯ. an res incipiant, et desinant eê in insti 2m se totas? Resolvo negative de rebus succe- sivis, qd certum est. Afsive v.° de permanentibus si indivisiles sint, imo etiã si sint divisiles, eo tam pacto, vt earum ptes ꝯnectantur mutuo quo ad existeâ.

Opposito modo, discurrendum erit, si ita essent divisibiles vt earum ptes, mutuo n̄ ꝯnecterentur; nisi forte ea sit vis cor- rumpentis res divisiles, vt qbus earum ptes n̄ ꝯnectantur eas omnes simul destrueat in insti? Hic tam locus sibi vendicabat liber 7us in quo de propinquitate agentis ad passum tractant Phi; q. tam de hoc egimus iam lib. 2o ad vlmu et octavum gradum faciamus. Sep. tes de 1135

LIBER VIII.us PHISICORUM.

Præter alia ad Theologos spectantia, egit Arles in hoc lib. de dura- one mundi, quē per summam ignorantiam, indicabat conditum fuisse ab æterno, qd alio peiori errore ꝯfirabat dicens, Deus n̄ operari libere, sed ex necessitate: Supoto igitur, qd quælibet res, et mundus fuit in tempore x.a illud! in pricipio creabit Deus celum et terram et x.a ꝯcilius Lateranens. cap. et Firmiter, de summa Trinitate et fide Catholica; disputaô solum instituitur de possibili.

DISPUTAÔ VNICA DE INCEPTIONE MUNDI.

Sectio vnica, an creatura aliqua, tum permanens, tum successiva, potuerit esse ab æterno?

Dico 1o. mundus, alia vè creara, permanens potuit eê ab æterno. Ita cois sentea, pbr 1o. argumto cor, in quibus de poli. 2o: nec de raoê pricipii pducentis, est qd præcedat tempore, terminus pductus, sed solum qd præcedat, l, Origine, vel naâ, nec de raoê termini pducti qd incipiat in tempore: Vtrumque patet, in Verbo Divino pducto à Patre, quin incipiat in tempore, nec sit posterior tempore illo: qò nec ex pte Dei, nec ex pte creaturæ repugnat, qd hæc fuerit ab æterno. Dico 2o: potuit eê ab æterno creara successiva: vnde polis est motus succe- sivus ab æterno: Ita, quamplures à Recentioribus passim citati. Pbtur 1a raoê, qua præcedens ꝯclusio. 2o: eo qd motus cælorum ita posit fluere vt qualibet eius pte asignata, alia et alia, quin vmquam deveniatur ad vlmam sit asignata, n̄ repugnat motus successivus æternus à pte post; sed ita etiam ptes, se habere possunt à pte ante, motus successivus, vt qualibet eius pte asignata, alia et alia inferior sit asignabilis, quin vmquam deveniatur ad p̄, l, ostendatur repugnaâ.

Sed observa 1o, qd successivus x.a dicta de tempore imbolvit essen. ad minus duas ptes, vnam priorem, et aliam posteriorem: vnde n̄ potest dari, in vno et eodem insti, motus successivus ꝯplete sumptus: q. do qs dicimus, pole eê, motus successivus, ab æterno, n̄ est sensus qd, sin aliquo insti indivisili æternitatis potuerint simul existere, ptes motus priores et posteriores, hoc eê est impole, propterea quæ in hoc sen- su, neque dari potest in tempore motus successivus. Sensus igitur ꝯclusionis est, potuisse ab æterno dari motum, qui à pte ante, nullam habet ptem p̄, sed quælibet alia detrate ꝯcepta, semper alia, eê alia interior sibi asignabilis, in quo sensu Doctores asserunt pole creaturam successivam ab æterno. — 2o. qd motus successivus, non dicitur tale, per abstraôns aliarum ptis, quæ sit 1a, sed potius per

negaône ptis 1l, qua asignata, alia ee alia, n. poit asignaui, pro quo inteligendo, pzeoculis habeu debet motus succesivus gternus à parte post.

Subsectio vnica, oposita solbuntur argumenta.

Arg. 1º, 2a 1am Pzluong: 1ta 2l. probant 2a Arianos Veibus D3 n. ees creaẽs, q. a fuit ab gterno: go ventiunt repugnare creaẽs ab gterno. 2º: qid qid pducitur, in aliquo insti pducitur; sd ea creaẽa in nullo insti pduceretur: go. 3º: creaẽa permanens ab gterno, existeret nario ab gterno: sd hoc est impole: go. 4º: Deus, n. poset eg creaẽs ab gterno destruere; sd hoc est 2a dominiis Dei: go.

Ad 1us zetur, 1tos 2l. l, arguere ad hos 2a Heretilos admitentes, veibus D3 ee ab gterno, ed simul nullus creaẽs de facto ee ab gterno, l, solum probare 2a ipsos, Veibus n. ee creaẽs, q. a fuit ab gterno, gternitate naria, ed per eis: gternitas aiin, creaẽs ab gterno eset accidentalis ee dependens à libera Dei, detraone. Ad 2us, retorquetur in Filio Divino, qui pducitur ed, n. insti temporis, de inde distpuo maiorem: qid qid pducitur in tempore 2do; ab gterno no.

Ad 3us, distpuo maiorem: nario, abste, ed anter ad detraons divinguo, coenter ed ex supoẽ illius 2do, ed eisdem tris intla mire, no cos. Ad 4us distpuo maiorem: Deus, n. poset in poa anti no; coenti 2do: hoc enim, n. oponitur Dei dominio, sicut, n. oponitur dominio voluntis, gd n. poit, n. amare ex supoẽ, gd amet.

Arg. 2º, instando: repagt creaẽa indestructibilis eset. adhuc ex supoone gd creatur: go etiã creaẽa, quã Deus, n. poit destruere per gternitatẽ adhuc ex supoone. Sns, valde dubius est apud authores, eo tum omiso no cos, q. cum creaẽa permanens pducta ab gterno sit destructibilis in tempore, 2a ipsos, n. militant, nec authorites, Patrus, nec raoes que faciunt 2a illam.

Arg. 3º: ea creaẽa vt suponitur eset ab gterno incorruptibilis; sed simul eset ab gterno corruptibilis: go implat. 2º 2 mir: nullum poset asignari instans in quo, ee ante gd, n. poset Deus illam destruere: go poset eg destruere in oibus instantibus gternitatis, gd est ee corruptibilem ab gterno. Roborzatur: si Deus ab gterno pduceret ignẽ stupg aplicatus, nullus dabitur instans asignabilis, in quo, ignis, n. poset pduceze stupg, ng quolibet asignato verum est, ignem pduceze stupg in insti anteriore.

Modo sic: po ignis, in oi gternitate ante potest pduceze stupg; sd hoc est stupg ab gterno ee corruptibile: go creaẽa aliunde incorruptibiles ab gterno, eset ab gterno corruptibilis. Ad arguts, 2so coenti no mirem, ed 2so anti pbano corruptilis. Ad arputs, 2so coenti no miliem, ed 2so anti probano: Deus poset eg destruere in oibus instantibus distribuire sumptis 2dos colective sumptis, poset eg destruere in quobis insti detrato, ee seasim sumpto. no; vnde solus poset eg destruere in tempore.

Ad roboraons 2so 1, anti, no 13 cos, q. a eg ignis solus poset pduceze stupg in quolibet insti distribuire sumptol, solus poset illas pduceze in tempore. Pyterea dici potest, ignẽ in nullo insti pduceze in tempore. Pyterea dici potest, ignẽ in nullo insti pduceze stupg, vsque dg prebeniret tempus pregternitatis, pose stupg pduceze, vsque dg prebeniret tempus, eg per totos fixus abeo, ex eo ee gd Deus ab gterno pduceret stupg, eg per totam gternitem pservare, n. deceriset, pro inde que, n. pueret ag igne ad eius destruons.

Arg. 4º: quolibet pduo rei, vel est 1a pduo, l, est pservao: sd pduo creaẽs ab gterno, neque eset 1a pduo, cũs n. diceret inceptions rei, neque eset pservao, cũs n. suponeret reus antea pductus: go. 2º: pservao suponit 1am rei, pduons; sd ea creaẽa, n. haberet 1am pduons: go. n. poset pservari in tempore. 3º: illa creaẽa tamquam creaẽa 1a pduons: go n. poset pservari in tempore. 3º: illa creaẽa simpliciter creaetur: go pduceretur ex nihilo, cũs creao sit pduo rei, ex nihilo: go ante eius pduons precederet nihilus, seu carea sui, coenter quas ea creaẽa, n. eset ab gterno.

Ad 1us 2so maiori, distpuo 1s

ptem miny: neque esset 1a pduo pota Ido; nara no: esset 1a pduo nare, gteny, n, supponeret aliq ante se: n, esset 1a possibile, q. f, incipeset in aliquo insti temy. Ad 2m, distpuo maig: supponit 1a rei pduong, l, pore, l, nare 1a Ido: 1a, pore 1 detrate no, et eadem soluoe intla mire, no cog.

Ad 3m Ido entimemate, no duax suppoty coentis, vny qd carea Angeli sit nihily, aliud, qd ante creatong Angeli daretur aliquod instary in quo poset ee eiy carea, et gpaliis Idono, impropietate loquendi qd ee, est nihil, propie nec est, nec pcedit, hinc iam ostat falsitas subillaong.

Dicere igitur, qd creatio est pduo rei ex nihilo, soly est dicere, qd nec debet prisponi subtig Dey, nec aliqid ee ipsiy tre creandi ad eiy pduong, hoc aum sufientime salvatur, quin pcedat carea tre; si ee, tuy creetur ab eterno, cy nully sit instary in quo poset dari eiy carea, evidens est, hanc n pcedere. Insuper ostat, n, debere pcedere careg ad pduog rerum in ipso Verbo Divino, ab eterno pducto.

Arg 5o: Dey vt pote caa creang est prior illa: go nulla creara potest ee ab eterno simul cy Deo. Pbt: Dey libere pducit creang: go pro priore ad illam pcedit indifeny ad illg pducendg, l, n, pducendg, atque n, pducit creang in insti, in quo est indifeny ad pducendg illg: go pcedit existeny, quin pducat creang, pro inde que hec, n deuit ab eterno.

Ad argutg distpuo arg: est prior tempore illa no; prior naa Ido; vnde dno cog neque ee, aliq prioritatem petit caa. Ad ofraog Ido antt, distpuo coery: pro priore naa extra Ido; pro priore temporis, no, et dmire subsuntg, cog et subillaong.

Vt Dey dicatur libere pducere tay, sufficit qd pcedat indifeny; pcedentia naa; patet in ipsis actibus Dei liberis, quos libere Dey pduxit ab eterno, quin illos tempore pcedat, et hinc liquet, qd in eode insti indifre tay pducit: hoc est, n, tollit qd pro signo priore

13

naa sit indifery.

Hinc ig observa, qd creare de qua in presenti n, duraret per duraong permanenteg, et indivisilem: hoc ee patitur n, leves difficultates, sd per duraog successivas gternas, seu per colectiong gterng duraony: neque ee repugnat motuy successivy gterny a pte ante, vt pbat 1a Icluo, et ostabit ig arguoy solutione.

Arg 6o, 2a 2a Icluong: de raoe motuy infiti, est qd n, poset successive perveure; sd motuy successivy ab eterno ig nunc successive perveunisset: gs. n, eset infity. 2o: que sunt ab eterno sunt simul tempore; sd ptes motuy successive nequeunt ee simul tempore: gs. 3o: oes ptes motuy, n, posunt ee priores et posteriores: go pervenire debet ad aliquam, que sit omniy 1a.

Modo sic: vel hec distaret infite a 2a, l, finite? Si 1y: go motuy ille, n, eset successivy nec otinuy: hic ee, resultare, n, potest ex ptibus infinite distantibus. Si 2y: go 2a, erit finita et siliter 3a, et sic de aliis, consequenterque motuy, n, erit infity.

Ad 1y, distpuo maig: qd n, potest successive perveure, ea pte, qua est infity Ido; ea pte, qua infity, n, est no: sic ad mirg, no que cog, q. ille motuy, n, eset infity a pte post, que solu pte, ig successive percurisset. Ad 2y distpuo maig: sit tempore, per afraong aliculuy ptis detrate, que sit 1a no; per negaog talis ptis Ido, et eisdg tris dista mire, no cog.

Ad 3y, distpuo arg: oes Ita, seorsim et distributive sumpte, n, posunt ee priores, et posteriores no; oes simul, et colective sumpte Ido, q. preter totg colectiong ptiy, nulla datur pars, respectu cuiy ptes, dicantur priores aut posteriores; sicut in simili diximus, agentes de creatura omniy maxima. Pleterea arguty, sicut fere oes, que ora hanc senteg opponuntur retorquetur in motu successivo gterno a pte post.